

Rechtskundig Weekblad

Verschijnt elken Zondag

Vereeniging zonder winstgevend doel

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENÉ VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

VERVALSCHING DER EENZELVIGHEIDSKAART.

In het « Rechtskundig weekblad » van 23 December 1934, Nr 14, bladzijde 450, verscheen een vonnis der Correctioneële Rechtbank te Antwerpen, welk aanleiding geeft tot zekere opmerkingen.

Het geldt het volgend geval :

Betichte had een valschen naam aangenomen, had zich onder gezegden naam een eenzelvigheidskaart doen afleveren door den ambtenaar van den burgerstand der Stad Antwerpen, en had deze eenzelvigheidskaart met een valsch handteeken bekleed.

Het Parket had de verwijzing van betichte naar de Correctioneële Rechtbank gevorderd :

1) uit hoofde van valsheid in geschriften, wegens het doen afleveren der eenzelvigheidskaart onder een valschen naam, en het bekleden deze met een valsch handteeken, inbreuk op artikels 193, 196, 197, 213, 214 van het Strafwetboek.

2) uit hoofde van inbreuk op artikels 193, 207, 213, 214 van het strafwetboek, wegens het veranderen op de eenzelvigheidskaart van het geboorteaantal 1914 in dit van 1910.

3) wegens het voeren van een valschen naam.

De Raadkamer had de verwijzing naar de Correctioneële Rechtbank bevolen, overeenkomstig gezegde vorderingen.

Bij vonnis van 19 October 1934, verwerpt de Correctioneële Rechtbank, de twee eerste betichtingen, zooals ze omschreven zijn, om reden dat « een eenzelvigheidskaart naar den geest der wet moet gerangschikt worden onder de rubriek der reispassen en persoonboekjes, bedoeld in de artikels 198 en 199 van het strafwetboek » en veroordeelt be-

tichte enkel op voet van beide laatste wetsbepalingen.

Laat ons van dichterbij nagaan, wat de wet in gezegde artikels verstaat door « reispas » en « persoonboekje » en in wat de eenzelvigheidskaart bestaat.

De reispas is een bescheid uitgaande van de openbare macht, waarbij deze bevel geeft, degene die ervan drager is, vrij te laten heen en doorgaan.

P. B. V^o Passeport Nr 1.

Onmiddellijk dient erkend dat de eenzelvigheidskaart zulk doel niet heeft ; zij bestaat geenszins in een toelating of een vergunning ; zij houdt geen het minste bevel in.

Wel zal zij in uitzonderlijke gevallen een reispas kunnen vervangen, maar dan enkel mits uitdrukkelijke bepaling der overheid die gemachtigd is een reispas te eischen.

Door persoonboekjes, beoogt artikel 198 van het strafwetboek, de werkboekjes waarvan zekere wettelijke en reglementaire bepalingen het afleveren en het dragn bevelen, namelijk de wet van 10 Juli 1883 betreffende de werkboekjes, het Koninklijk Besluit van 28 Februari 1919 betreffende de minderjarige werklieden, de wet van 5 Juni 1928 houdende regeling van de arbeidsovereenkomst wegens scheepsdienst, enz... ; dit artikel is ook toepasselijk op de militaire boekjes.

De eenzelvigheidskaart werd ingesteld door Koninklijk Besluit van 6 Februari 1919, op grond van de wet van 2 Juni 1856, betreffende de algemeene volkstellingen en de bevolkingsregisters,

onder den naam van « Kaart van eenzelvigheid en inschrijving in de bevolkingsregisters ».

Zij is een uittreksel der bevolkingsregisters, uittreksel welk door den ambtenaar van den burgerstand gelijkvormig verklaard wordt; zij heeft hetzelfde doel, de zelfde waarde, dezelve kracht als de inschrijving zelve in de bevolkingsregisters; zij vervangt voor den drager ervan, dezès inschrijving in het bevolkingsregister.

Zij is dus een akte welke, op zich zelf, een titel uitmaakt, buiten de inschrijving in het bevolkingsregister waarvan zij een gelijkkluidend uittreksel is.

Daaruit volgt, dat het vervalschen van de eenzelvigheidskaart noodzakelijk voor uitwerking zal hebben, het vervaardigen van een nieuwe akte, die titel zal uitmaken van de valsche meldingen die zij zal inhouden.

Het vervalschen van zulke akte valt ontegensprekelijk onder toepassing van artikel 196 van het strafwetboek, indien verder de voorwaarden door gezegde wetsbepaling vereischt, vervuld zijn.

Doch, daar de eenzelvigheidskaart enkel kan afgeleverd worden op grond der meldingen van het bevolkingsregister, kan zij enkel titel uitmaken, van de meldingen waarvan het bevolkingsregister het bewijs oplevert; die meldingen alléén kan ze tot doel hebben op te nemen en vast te stellen.

Welnu, onder de meldingen der bevolkingsregisters, zijn deze alléén, welke strekken tot de eigenlijke inschrijving der inwoners, het wezenlijke van die registers. Nypels en Servais art. 196 Nr 12.

Het vervalschen der meldingen van de eenzelvigheidskaart, welke het bewijs opleveren van het verblijf van een inwoner in een bepaalde gemeente, en aldus der inschrijving van gezegden inwoner in de registers der bevolking van zelfde gemeente, zal

dus alléén onder de toepassing vallen van artikel 196 van het strafwetboek.

Wat betreft de verdere meldingen welke de eenzelvigheidskaart inhoudt: de burgerstand, de nationaliteit, de datum der geboorte, het beroep, het vorig verblijf, enz.... de vervalsching ervan valt niet onder de toepassing van artikel 196; die meldingen maken geen deel uit van de eigenlijke akte. Voor sommige dezer, namelijk de persoonsbeschrijving, bezit de ambtenaar van den burgerstand, geene bevoegdheid om er de echtheid van te verzekeren. Voor andere meldingen, zóóals de datum van geboorte, de nationaliteit, het beroep, kan het bewijs ervan alléén opgeleverd worden bij middel van bijzondere titels, namelijk door akten van den burgerstand, door nationaliteitsverklaringen, enz...

De inschrijving dezer meldingen op de eenzelvigheidskaart heeft enkel tot doel, bijkomende inlichtingen te verschaffen nopens bedoelden inwoner, om aldus zijne eenzelvigheid nauwer te bepalen.

Die inlichtingen kunnen onmogelijk gelden als titel, maar wel als feitelijke bestanddeelen waarvan de geloofbaarheid niet bevestigd wordt, doch niettemin een getuigenschrift uitmaken, waarvan de vervalsching openbare of private belangen kan in gevaar brengen.

De vervalsching dezer laatste meldingen valt dus onder toepassing van artikels 206 en 207 van het strafwetboek.

Zie daarover: Répertoire pratique de Droit Belge V° Carte d'identité en V° Faux Nr 159 en 256.

Beroep Brussel 12 October 1921 — Rev. D. Pén. 1922 blz. 46 en de opmerkingen welke dit arrest volgen.

N. V. D.

De Burgerlijke aansprakelijkheid in verband met de motiveering en het onderscheid tusschen feit en recht

Burgerlijke aansprakelijkheid bestaat slechts wanneer de drie bestanddeelen der wettelijke verantwoordelijkheid voorhanden zijn. Nu moet de vraag gesteld worden of de vaststelling en omschrijving van schuld, schade en oorzakelijk verband, een daadzakelijke quaestie of een rechtsvraag is en aldus in dit laatste geval een verhaal in verbreking kan wettigen.

In de huidige rechtspraak staat het buiten betwisting dat feitelikheden constateeren een daadzakelijke quaestie is, doch dat de qualificeering dezer feitelikheden een rechtsvraag is.

Wat betreft het schuldbestanddeel heeft langen tijd verwarring en onduidelijkheid geheerscht omdat men geen scherp onderscheid gemaakt had tusschen de vaststelling en de juridische waardeering der feitelikheden. Constatatie en beoordeeling werden geïdentificeerd. Het souverain apprecieeringsvermogen van feiten aan den rechter toegekend, en toegepast op een bepaalde gedraging, beperkte zich dienvolgens niet tot een eenvoudige vaststelling, doch omvatte tevens de juridische qualificeering dezer gedraging. Daarom verklaarde in 1884 (*Pas.*, 1884, I, 37) het Hof van Cassatie principieel: Le

juge du fond apprécie souverainement l'existence d'une faute. (cfr. Laurent, XX, 464; D. P., 1874, I, 95; *Pas.*, 1885, I, 168; *Pas.*, 1903, I, 228; Dalloz, *Rép.* V°, Cass., 1666.) Dezelfde oplossing werd meermaals gegeven voor de imputabiliteit der bedreven fout. (*Pand. Belges*, V°, Cass., nr. 443; *Pas.*, 1857, I, 294; *Pas.*, 1875, I, 90; B. J., 1849, blz. 1483; B. J., 1885, 881; *Pas.*, 1868, I, 229; cf. H. Simont, *Des pourvois en cassation en matière civile*, nr. 184.)

Nu wordt duidelijk een onderscheid gemaakt tusschen de vaststelling der feitelijkheden en de waardeering dezer feitelijkheid als fout.

De vaststelling der materialiteit is een daadzakenlijke quaestie en wordt souverain door den rechter gedaan. De omschrijving der feitelijkheid als juridische fout is echter een rechtsvraag. De formule van het Hof van Cassatie werd dan ook gewijzigd en luidt nu: Le juge du fond apprécie souverainement l'existence des faits dont il est dit qu'ils constituent une faute ou l'acte illicite prévus par l'art. 1382 du Code civil; sa décision est contrôlée par la Cour de Cassation en tant qu'elle statue sur le caractère licite ou illicite de ces faits. (*Pas.*, 1927, I, 310.)

Ook in de Fransche rechtspraak is dit onderscheid slechts uitgemaakt door een lange jurisprudentieele evolutie, doch is nu aan geen betwisting meer onderhevig. (Planiolet et Ripert, *Tr. pr. droit civil*, VI, nr. 553; cf. S., 1921, I, 254; D. P., 1904, I, 580; D. P., 1888, I, 391.)

De beoordeeling eener gedraging als schuldig is dus geen feitelijke vaststelling doch een juridische qualificeering, en dus een rechtsvraag. (Mazeaud, II, nr. 2207.) Hetzelfde geldt nu voor de waardeering van de zwaarte der fout. (D. P., 1892, I, 137; Marty, *La distinction du fait et du droit*, blz. 248; D. H., 1929, blz. 204. Zie *Pas.*, 1927, I, 310.)

De vaststelling der schade en de raming eener schadevergoeding zijn beslissingen ten aanzien van feiten en worden bijgevolg op soevereine wijze gedaan door den rechter ten gronde: « Les juges du fond sont souverains appréciateurs du dommage causé, car cette appréciation est une question de fait qui rentre dans leur domaine ». (Dalloz, *Rép.*, Resp. nr. 238; cf. Sourdat, nr. 694.)

Dit principieel werd uitdrukkelijk en herhaaldelijk geformuleerd door arresten van het Fransche Hof van Cassatie. (S., 1924, I, 349; D. P., 1920, I, 108; D. P., 1894, I, 192; D. P., 1898, I, 263.)

De rechtspraak hier te lande houdt er dezelfde meening op na: « Le juge du fond apprécie souverainement l'étendue du dommage ». *Pas.*, 1895, I, 247, cfr. contra L. Ripert, *La réparation du préjudice dans la responsabilité délictuelle*, nr. 9, en Mazeaud, *Resp. civile*, II, nr. 1765.)

De rechtsleer sluit zich bij deze oplossing aan. (Planiolet et Rippert, VI, nr. 554, 682; Demogue, IV, blz. 122 citeert D. P., 1885, I, 406; D. P. 1897, I, 380; *Pas.*, 1884, I, 66; *Pas.*, 1907, I, 308; *Pas.*, 1849, II, 263, en voor wat betreft het cijfer der schadevergoeding D. P., 1878, I, 172; D. P., 1900, I, 345; D. P., 1902, I, 178.)

In zake vaststelling van het oorzakelijk verband heeft zich onder invloed der jurisprudentieele bedrijvigheid een gevoelige omvorming der opvattingen voorgedaan.

Zonder tegenspraak werd vroeger door Baudry Lacantinerie voorgehouden dat deze vaststelling slechts een feitelijke beschouwing was: « La vérification de la relation de cause à effet entre la faute et le dommage constitue l'examen d'une question de fait » (*Dr. civ.* XV, nr. 2873); nog heden wordt deze stelling verdedigd. (Kluyskens, *Verbintenissen*, blz. 406.) Ook de rechtspraak is deze opvatting zeer lang toegedaan geweest (*Pand. Pér.*, 1891, 1314), doch is reeds begonnen deze vaststelling als een rechtsvraag te beschouwen. (Planiolet et Ripert, VI, nr. 555.)

Inderdaad de juridische causaliteit mag niet vereenzelvigd worden met de natuurwetenschappelijke oorzakelijkheid; het juridisch begrip is ruimer en omvattender en kan niet altijd afgeleid worden uit louter feitelijke beschouwingen. De juridische waardeering eener bepaalde gedraging of verhouding reikt verder dan het natuurwetenschappelijke afwegen der gevolgen.

De qualificeering als juridische oorzaak is dan ook een rechtsverhandeling.

Deze planverschuiving van het feitelijke op het juridische is trouwens een practische noodzakelijkheid om de controle van het Hof van Cassatie in de hand te werken en aldus een eenheid mogelijk te maken, alsook het opstellen van een theorie der juridische oorzaak. (cf. Planiolet et Ripert, VI, 555.)

Het rechtskarakter van de vaststelling van het oorzakelijk verband heeft echter nog niet bepaald ingang gevonden. Demogue (IV, 122) vergenoegt zich met te verklaren dat verschillende arresten de vaststelling der rechtstreeksche oorzakelijkheid als een daadzakenlijke quaestie beschouwen (P. D., 1877, I, 476; cf. nochtans Sourdat, I, nr. 132); doch, zegt Mazeaud (II, 1675) volgens het Hof van Cassatie van Frankrijk, is het stellig geen feitelijke vraag meer te weten of de schade rechtstreeks of onrechtstreeks is (*contra* D. P., 1893, I, 604), hoewel verschillende auteurs, onder meer Lalou (*Rép.*, nr. 28) en Josserand (*Transports*, 946) schrijven dat het Hof van Cassatie den rechter in dit opzicht een soevereine waardeering toekent. (*Contra*: Gardenat et Salmon-Ricci, blz. 248, nr.

139.) Om dit vraagstuk op te lossen moet beroep gedaan worden op het criterium ter onderscheid tusschen feit en recht, destijds uitgedacht door den Heer Procureur Generaal bij het Hof van Cassatie Mesdach de ter Kiele, en geformuleerd voor het Hof (*Pas.*, 1882, I, 276) : « Toutes les fois que cette alternative se présente, il ne paraît pas de de critère plus éprouvé que de rechercher la portée de la décision rendue, car suivant que ses effets se restreignent à l'espèce jugée ou s'étendent au delà à tous les cas identiques, il sera facile de discerner son caractère ; c'est le propre des décisions de fait de ne résoudre que la seule difficulté présente, d'après les circonstances spéciales à celle-ci, comme à l'inverse, quand le droit est en cause, de réfléchir, sur toutes les situations analogues ».

Volgens dit criterium is de vaststelling der rechtstreeksche of onrechtstreeksche causaliteit onbetwistbaar een rechtsvraag daar ze principieel geformuleerd kan worden en dus als rechtsregel gelden kan.

Nopens de burgerlijke aansprakelijkheid van meesters en commitenten, uitgevaardigd door art. 1384 van het Burgerlijk Wetboek, heeft het Hof van Cassatie beslist dat de hoedanigheid van ondergeschikte, een daadzakelijke quaestie is en dus aan de soevereine beoordeeling van den rechter onderworpen is : « Le juge apprécie souverainement la condition d'apprenti, au point de vue de la responsabilité du maître qui l'emploie. (P., 1885, I, 133; cf. S., 1923, I, 161; S., 1902, I, 544; Planiol et Ripert, VI, nr. 642.)

« Het verband tusschen de werkzaamheden en het schadelijk feit is een daadzakelijke quaestie, een *quaestio facti*, die aan het oordeel der rechters overgelaten is ». (Kluyskens, *Verbintenissen*, nr 388 ; P. 1897, I, 204.)

Wat de burgerlijke aansprakelijkheid van onderwijzers betreft kan zich een moeilijkheid voordoen wanneer onderricht en bewaking gesplitst worden : alsdan is de vraag, te weten op welke der betrokken personen de bewakingsplicht rust een feitelijke vaststelling. (Paniol et Ripert, VI, 634.)

Uit dit alles blijkt, op het gebied der aansprakelijkheid, de tendenz tot progressieve opslorping van het feit door het recht. Dit laatste integreert meer en meer het eerste, zoodat bij de groeiende intensifieering der menschelijke wisselwerkingen, de persoonlijke beoordeeling dezer gedragingen steeds meer de plaats moet ruimen voor de algemeene en ordenende juridische regeling.

Tot dusverre onderzochten we het vraagstuk der burgerlijke aansprakelijkheid van het standpunt uit van de soevereine waardeering van den rechter en het onderscheid tusschen feit en recht. Nu geven

wij enkele opmerkingen in verband met de motiveering der vonnissen en arresten op het gebied der wettelijke verantwoordelijkheid.

Ter zake van de motiveering en omschrijving van de bestaansvoorwaarden der burgerlijke aansprakelijkheid, heeft zich een gevoelige verscherping van den motiveeringseisch voorgedaan. Deze evolutie werd in de hand gewerkt door de theorie der rechtsqualificeering welke in deze zaken meer en meer een controle van het Hof van Cassatie invoerde, en daar de beschikking van den rechter ten gronde slechts kan beoordeeld worden in het licht der motieven, is het noodig dat aan het opstellen der beweegredenen een uiterste zorg zou besteed worden.

Het is trouwens aan geen twijfel onderhevig dat de rechter ten gronde, de controle van het Hof van Cassatie niet mag uitschakelen door een motiveering bestaande in algemeenheden die alle nauwkeurige beoordeeling van het vonnis onmogelijk maakt. (*Pas.*, 1929, I, 309, nota ; *Pas.*, 1931, I, 15.) Aldus werd vroeger gevonnist dat het niet noodig was in zake verantwoordelijkheid de bijzondere omstandigheden aan te halen waaruit de schadeberokkenende fout moest blijken. (D. P., 1856, I, 232.)

Tegen deze tendenz, om slechts vage formuleringen der fout te verstrekken, ontstond weldra een reactie in de rechtsleer en zelfs in de rechtspraak. Laurent verklaarde uitdrukkelijk dat de rechter nauwkeurig de fout moest vaststellen in de beweegredenen en dat de schadeberokkenende daad formeel als fout moest omschreven worden, doch dat dit laatste impliciet mocht blijken uit de bewoordingen van het vonnis. (*Principes*, XX, nr. 464.)

Het vonnis moet de drie bestanddeelen der burgerlijke aansprakelijkheid in zijn motiveering vermelden en de feitelijkeheden of gegevens aanduiden waaruit het de aanwezigheid der fout, der schade en de oorzaak afleidt. (Mazeaud, *Traité de la responsabilité civile*, II, nr. 1765.)

In zijn beweegredenen moet de rechter het oorzakelijk verband tusschen de schade en de fout vaststellen. (Demogue, *Obligations*, IV, blz. 123.) Is dit verband niet toereikend omschreven dan is het vonnis nietig bij gebrek aan genoegzame motiveering. (Kluyskens, *Verbintenissen*, blz. 406; D. P., 1892, I, 343; cf. Rolin, in *Bulletin général des assurances*, 1927, blz. 110.)

Bijgevolg moet verbroken worden het arrest dat, de fout der aanvaring aan een schip toeschrijvende wegens zijn bovenmatige snelheid, niet vaststelt dat deze snelheid de oorzaak der aanvaring is geweest. (P. D., 1888, I, 391; cf. S., 1898, I, 278; P. D., 1899, I, 85; Baudry Lacantinerie, *Traité de droit civil*, XV, nr. 2873.)

Wat betreft de verantwoordelijkheid der ge-

neesheeren moet verwezen worden naar de buitengewone moeilijkheid de bestanddeelen dezer aansprakelijkheid juridisch te omschrijven en te waardeeren: « La jurisprudence réflète à cet égard les incertitudes de la doctrine. Ses décisions prudentes et presque toujours solidement motivées en fait se

contentent de poser des règles sans tenter d'en fournir une justification cohérente. » (Van Leynseele, in *Revue générale des Assurances et des responsabilités*, 1928, nr. 244 en 245.)

R. v. LENNEP.

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP TE GENT

Kamer van Inbeschuldigingstelling. — 13 Nov. 1934.

Voorzitter: M. de Cocqueau des Mottes.
Raadsheeren: MM. Van Winckel en Fiers.
Advocaat-Generaal: M. Lesaffre.
Pleiter: Mr De Cordier.

EERHERSTEL. — VOORWAARDEN. — UITVOERING VAN VEROORDEELING. — BETALING DER BOETE. — LEEDWEZEN EN INKEER. — APPRECIATIE DOOR HET HOF.

Het Hof beslist naar goeddunken over de vervulling der voorwaarden bij eene aanvraag tot eerherstelling.

Deze voorwaarden zijn niet enkel deze opgesomd door de wet, doch het feit dat het Hof van oordeel is dat de vroeger veroordeelde geen berouw over de feiten aan den dag heeft gelegd, is een bezwaar tengevolge waarvan de ineerherstelling kan geweigerd worden.

J. t/ O. M.

Gezien de vraag gedaan door X..., thans verblijvende te Y... (Holland), strekkende tot het bekomen zijner eerherstelling;

Gezien de veroordeeling ten laste van den verzoeker door hierna aangehaald arrest uitgesproken: Assisenhof Brabant den 20 Maart 1920, aanslag tegen de veiligheid van den Staat, tot eeuwigdurende opsluiting en ontzegging.

Gehoord den heer Lesaffre, Advocaat-Generaal in zijn advies;

Gehoord den aanzoeker, in zijne uitleggingen en voorgedragen zoo door hem zelf als door zijnen raadsman Meester De Cordier, advocaat te Gent, ter zitting van 16 October 1934, en ter zitting van 30 October 1934.

Overwegende dat aanvrager niet bewijst dat hij in de onmogelijkheid is de schadeloosstelling en de onkosten te betalen tot dewelke hij veroordeeld werd;

Overwegende dat het niet ernstig is te beweren dat, wie over een inkomen van circa 40.000 fr. beschikt, niet in staat zou zijn gerechtskosten te betalen die geen zeven honderd frank bedragen;

Overwegende dat de weigering door aanvrager eenigszins te boeten voor het zwaar misdrijf door hem gepleegd, bewijst dat hij geen leedwezen heeft over zijne daden; dat overigens aanvrager noch in zijn verzoekschrift, noch in zijne besluiten, noch in zijne mondelinge verklaringen blijken geeft van berouw;

Overwegende dat aanvrager beweert dat zijn matig

salaris nauwelijks voldoende is om in het onderhoud van zijn groot gezin te voorzien, maar dat het op te merken valt dat slechts één enkel zijner kinderen nog minderjarig is;

Overwegende dat aanvrager, die het bewijs moet leveren van zijn onvermogen geene enkele inlichting verschaft over zijne lasten;

Overwegende dat verzoeker ten onrechte staande houdt dat het Hof verplicht zou zijn hem de aangevraagde rehabilitatie te verleenen;

Overwegende dat hij uit het oog verliest dat de vrijstelling van de voorwaarde vermeld in art 1, 2° der wet van 25 April 1896 aan de wijsheid van het Hof overgelaten wordt;

Overwegende dat zelfs wanneer al de voorwaarden vervuld zijn, het Hof nog niet gehouden is de ineerherstelling uit te spreken; dat deze slechts rechtens is bijaldien het Hof ervan overtuigd is, dat aanvrager zich zedelijk gerehabiliteerd heeft;

Overwegende dat de wet van 25 April 1896, noch volgens den tekst noch volgens de voorbereidende handelingen eene andere uitlegging duldt (zie Brussel 28 Juli 1899. Pas. 1900, 11. 83);

Overwegende dat ook de bewoordingen der wet van 19 Januari 1929 het gedacht uitsluiten dat deze wet zou dienen beschouwd te worden als gelijkstaande met eene amnestie-wet waarvan zij slechts hierin zou afwijken dat de vernietiging der veroordeeling moet aangevraagd worden;

Overwegende inderdaad dat uit de bewoordingen blijkt dat zoowel aangaande de straffen beneden de tien jaar (art. 11) als voor wat de zwaardere straffen betreft (art. 12) de rehabilitatie facultatief is; dat zodoende de wetgever aan den Koning in het eerste geval, aan het Hof in het tweede geval opdracht heeft gegeven na te zien of de aanvrager leedwezen heeft over zijne misslagen, wat een waarborg uitmaakt voor de toekomst;

Overwegende dat in het huidig geval aanvrager zich onttrokken heeft aan al de gevolgen zijner misdaad; dat zijne weigering in de vergoedingen en onkosten tusschen te komen getuigt van eenen hardnekkigen en stelselmatigen wil om niet te boeten;

Overwegende dat het nutteloos is getuigen te onderhooren nopens het gedrag van aanvrager vermits dit gedrag thans niet in aanmerking komt; dat betreffende zijne geestesgesteldheid een getuigenverhoor insgelijks zonder nut is, daar die geestesgesteldheid beter te beoordeelen is naar de houding van aanvrager dan naar de meening van getuigen;

Om deze redenen:

Het Hof,

Gezien de rechtsvordering van den heer Advocaat-

Generaal Lesaffre strekkende tot ontzegging van het verzoek;

Gehoord aanvrager in zijne opmerkingen voorgedragen zoo door hem zelve als door zijnen raadsman Meester De Cordier, Advokaat te Gent;

Gehoord insgelijks den heer Advokaat-Generaal Lesaffre, in zijn advies, alle verdere besluiten als ongegrond of onontvankelijk en voornamelijk de vraag tot getuigenverhoor als overbodig van de hand wijzende, zegt voor recht dat aanvrager niet bewijst dat hij zich in de onmogelijkheid bevonden heeft de schadeloosstelling en de onkosten te betalen tot dewelke hij veroordeeld werd en dat er geen grond is om aanvrager van die betaling vrij te stellen;

Verwerpt de vraag door X... ingediend, de voorwaarden door de wet vereischt niet vervuld zijnde.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST NIKLAAS-WAAS

30 November 1934

Voorzitter: M. R. F. de Pillecyn.

Rechters: M. A. Verbeke en M. A. Heyman.

Referendaris: Mr L. Thuysbaert.

Pleiters: Mrs G. de Cleene en W. Melis t/ P. M. Orban.

FAILLISSEMENT. — FEITELIJKE VENNOOTSCHAP DOOR VERMOEDENS. — AANVULLENDE EXPERTISIE.

1. — *Het bestaan van een vennootschap kan bewezen worden bij middel van vermoedens.*
2. — *Enkel deze vermoedens kunnen als bewijs worden aangevoerd waaruit geen andere gevolgen kunnen worden afgeleid dan diegene tot dewelke men wil doen besluiten.*
3. — *Voor het bestaan van een vennootschap zijn twee voorwaarden noodig: 1° ieder vennoot moet een inbreng doen tot het vormen van een gemeenschappelijk kapitaal; 2° door het vereenigen van deze inbrengen moeten de vennoten het inzicht hebben winsten te verwezenlijken, welke gebeurlijk — ook de verliezen, — onder al de vennoten verdeeld worden.*
4. — *Om dit te bewijzen kan, zoo noodig, een deskundig onderzoek der handelsboeken worden bevolen.*

Mrs G. de Cleene en W. Melis q.q. / L. & R. V...

Gezien het verzoekschrift in dato 30 October 1934 van Mrs de Cleene en Melis, in hun hoedanigheid van curatoren van het faillissement V.,-de S., en strekkende om de genaamde R. en L. V. failliet te hooren verklaren;

Aangezien de aanzoekers bij besluitschrift van 9 November 1934 vragen dat de vennootschap onder gemeenschappelijke naam, dewelke zou bestaan hebben tusschen Mevrouw V.,-de S., en haar beide zonen R. en L. in staat van faillissement zou verklaard worden met als gevolg, dat ook de vennoten zouden failliet verklaard worden;

Dat, in ieder geval, de drie voornoemde personen, gedurende een ononderbroken reeks jaren een handel hebben uitgebaat, op zulkdanige wijze dat ze, ongetwijfeld, moeten aanzien worden als hebbende alle

drie samen dezen handel uitgebaat en bijgevolg als hebbende solidairlijk al de verplichtingen der samenwerking op zich genomen; dat, gezien zij niet bij machte zijn deze verplichtingen te vervullen zij dienen in staat van faillissement verklaard te worden;

Aangezien A. en L. V., ter zitting van 9 Nov. 1934 bij monde van hun raadsman, hun verweermiddelen hebben laten gelden;

Aangezien de ontvankelijkheid van den eisch niet wordt betwist;

Ten gronde:

Aangezien de aanzoekers het bewijs niet leveren, dat tusschen voornoemde personen een maatschappij onder gemeenschappelijke naam werd gevormd naar de vormen in het Wetboek van Koophandel vastgelegd voor de maatschappijen in collectieven naam;

Aangezien evenwel, de niet inachtneming van de wettelijke vormen niet belet, dat in feite, toch een vennootschap tusschen twee of meer personen kan tot stand komen;

Dat, in dergelijk geval, derden een optierecht hebben en namelijk de vennootschap als nietig of als geldig mogen beschouwen;

Aangezien in het onderhavig geval, de aanzoekers verklaren de vennootschap te aanvaarden zooals deze zich in werkelijkheid aan hen heeft voorgedaan, namelijk onder vorm van een vennootschap onder gemeenschappelijke naam;

Aangezien de door aanzoekers aangevoerde feiten als daar zijn: het voortzetten der zaak na het overlijden van den heer Cesar V., door dezès echtgenoot met de daadwerkelijke medewerking harer beide zonen, onder de vroegere benaming Firma C. V.-de S.

Het aannemen door de heeren V., in authentieke zoowel als in onderhandsche acten van den titel «bankier»;

Het teekenen, door de zonen V. van stukken, op papier der firma, doch zonder vermelding dat zij handelden namens en voor rekening der firma;

Het betalen, met gelden der firma van persoonlijke schulden van de heeren V.;

Het aangaan van de heeren V., ten aanzien van de Algemeene Bankvereniging en de Caisse de Reports, van persoonlijke verbintenissen tot waarborg van de schulden hunner moeder tegenover deze Bankinstellingen;

Het treden in den beheerraad van de Résidence Palace, door den heer R. V., dank zij 200 aandeelen behorende aan firma C. V.-de S., of aan de cliënteel dezer firma;

Het onderschrijven door de firma C. V.-de S. en door de heeren V. in persoonlijke naam, van een aantal aandeelen van de N. V. Algemeene Hypotheekkas;

Het afsluiten door de heeren V. van een levensverzekering, waarvan de premien door de firma betaald werden;

Omstandigheden zijn waarvan, ontegensprekelijk, verscheidene van aard zijn om het bestaan eener vennootschap tusschen Mevr. V. en haar beide zonen als waarschijnlijk te doen voorkomen;

Dat zij nochtans desaangaande niet allen twijfel wegnemen en, derhalve, niet kunnen gelden als gewichtige, nauwkeurige en overeenstemmende vermoedens, aan dewelke alléén bewijskracht kan gehecht worden;

Dat vermoedens slechts dan aan de wettelijke vereischten beantwoorden wanneer uit de vooropgestelde feiten geen andere gevolgen kunnen worden afgeleid dan diegene tot dewelke men wil doen besluiten;

(Larombière. Des Obligations. D. 5. art. 1352 Nrs 6-7); — dat zulks niet het geval is met de door aanzoekers aangehaalde feiten;

Aangezien de door verweerders aangevoerde omstandigheden evenmin afdoende zijn;

Dat het feit, dat Mevrouw V. alléén is ingeschreven in het Handelsregister en op de lijst der kiezers voor de Rechtbank van Koophandel; dat de heeren R. en L. V. bezoldigd werden; dat zij als bedienden zijn ingeschreven op de kiezerslijsten; dat R. V. in zijn handelingen is opgetreden, als, bij authentieke acte, volmachtdrager zijner moeder; dat, bij de onderscheidene rechtsvorderingen dewelke tegen de firma C. V.-de S. werden ingeleid, steeds Mevr. V. alléén is gedagvaard geworden, dat dit alles niet bewijst, dat er geen vennootschap bestaat tusschen Mevrouw V. en haar beide zonen;

Aangezien naar luid van art. 1832 van het B. W. B. twee voorwaarden noodig zijn voor het bestaan van een vennootschap:

1° Ieder vennoot moet een inbreng doen tot het vormen van een gemeenschappelijk kapitaal;

2° Door het vereenigen van hun inbrengen hebben de vennoten tot doel winsten te verwezenlijken; deze winst en, gebeurlijk, het verlies moet onder al de vennoten verdeeld worden;

Aangezien het bestaan dezer voorwaarden kan bewezen worden door alle middelen van recht, bijgevolg ook door overlegging van de boeken (Les Nouvelles D. III 5815; Hand. Verviers 8 Juni 1899; Revue prat. Soc. 1899 bl. 218; Luik, 19 Febr. 1927; Revue prat. Soc. 1927-2800; Verbrek. 6 Dec. 1924; id. 1925 Nr 2627);

Aangezien het noodig blijkt een deskundige te gelasten met de opdracht na te gaan in de handelsboeken der firma C. V.-de S.: 1° of de heeren R. en L. V. in voornoemde handelszaak, hetzij geld, hetzij andere goederen, hetzij hunne nijverheid hebben ingebracht overeenkomstig art. 1933 al. 2 van het B.W.; 2° zoo ja, of de inbrengen werden aangewend, met het oog op de deeling eener gemeenschappelijke winst en of werkelijk de winst en het verlies onder al de vennoten verdeeld werd;

Aangezien de deskundige, bij het vervullen zijner opdracht zal dienen het werkelijk karakter uit te vorsche van de handelingen die door de betrokken personen werden verricht en van de geschriften die door hen werden opgesteld, zonder rekening te houden met de benaming die partijen aan deze handelingen of geschriften gegeven hebben;

O. M. R.

De Rechtbank, alle verdere of tegenstrijdige besluiten verwerpende, alvorens ten gronde te vonnissen, gelast den heer Ch. Noens, rekenplichtige T/S. nadat hij den door de Wet voorgeschreven eed zal hebben afgelegd, na te gaan in de handelsboeken der firma C. V.-de S., of, na het overlijden, van den heer C. V.:

1° De heeren R. en L. V., in voormelde handelszaak hetzij geld, hetzij andere goederen, hetzij hunne nijverheid hebben ingebracht;

2° Zoo ja, of de inbrengen werden aangewend met het oog op de deeling eener gemeenschappelijke winst

en of werkelijk de winst en het verlies onder al de vennoten gedeeld werd; daarbij rekening houdende met het werkelijk karakter van de handelingen die door de betrokken personen werden verricht en van de geschriften die door hen werden opgesteld, zonder stil te staan bij de benaming dewelke partijen aan deze handelingen of geschriften gegeven hebben; bevelen aan partijen alle boeken en bescheiden dewelke door den deskundige zouden worden opgevorderd met het ook op de vervulling zijner opdracht over te maken; gelasten den deskundige van al zijne bevindingen een amstandig en met redenen omkleed verslag op te stellen; om, na nederlegging daarvan, door partijen te worden gepleit en de Rechtbank gevonnist als naar rechte;

Kosten voorbehouden.

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE ANTWERPEN

8e Kamer (zetelende in beroep).

30 November 1933.

Voorzitter : M. De Baer.

Rechts : M. Verstraete en Van Mieghem.

Op. Min. : M. Van Hille.

Pleiter : Mter De Clercq.

BELEEDIGINGEN. — NIET GERICHT TEGEN BEPAALDE PERSONEN MAAR TEGEN EEN FAMILIE ALS DUSDANIG. — NIET STRAFBAAR.

De strafwet is enkel toepasselijk wanneer beleediging gericht werden hetzij tegen bepaalde personen, hetzij tegen een gezamenlijk beheer. Een beleediging gericht tegen «een familie» valt dus niet onder toepassing der strafwet.

O. M. en Put t/ Van Linden.

Gezien de stukken van het onderzoek en gelezen de verklaring van de getuige;

Gehoord de burgerlijke partij in hare besluiten, ontwikkeld door Meester De Clercq, advocaat.

Aangezien de betichte alhoewel behoorlijk gedagvaard niet verschijnt;

Aangezien het beroep regelmatig is geschied.

Aangezien de betichting luidt als volgt: «beleedigende woorden te hebben uitgesproken ten opzichte van de familie P.», die vergaderd was om het huwelijk der dochter P. te vieren;

Aangezien de strafwet maar toepasselijk is wanneer de beleediging gericht is hetzij tegen bepaalde personen, hetzij tegen een gezamenlijk beheer;

Dat eene beleediging gericht tegen «eene familie» aldus niet onder de toepassing der strafwet valt.

Om deze redenen en voor degenen vermeld in het vonnis à quo, aanvaardt de Rechtbank het beroep, en, er op rechtdoende bij verstek, verwijst de burgerlijke partij tot de kosten der twee gedingen; een nieuw vonnis uitsprekende; Zegt voor recht dat de betichting niet onder de toepassing der wet valt. Spreekt tengevolge betichte vrij en stelt ze buiten zaak zonder kosten.

Verzending goedgekeurd.

CORECTIONEELE RECHTBANK TE TONGEREN

2 October 1934.

Voorzitter : M. J. Frère.
 Rechters : MM. Ulix en Robyns.
 Op. Min. : M. Van Caeneghem.
 Pleiters : Mters Driessen en Indekeu.

AANSPRAKELIJKHEID. — FOUT. — NIET NOODZAKELIJK TE WEERHOUDEN BIJ BEOORDEELEN DER AANSPRAKELIJKHEID. — THEORETISCHE SCHULD.

Het feit dat een slachtoffer van een ongeval zelf een fout beging, bestaande in een overtreding der reglementen op het verkeer, doet hem niet noodzakelijkerwijze een deel der aansprakelijkheid voor het ongeval dragen indien het feit dat de overtreding uitmaakt in geen mate de aanleiding van het ongeval is geweest.

O. M. t/ Bervoets en Jonckx.

Aangezien betichte B., plichtig werd bevonden bij gebrek aan vooruitzicht of voorzorg, onvrijwillig slagen en verwondingen toegebracht te hebben aan J. Christiaan;

Aangezien J., zich indendaad met zijn rijwiel op den uitersten rechterkant van den steenweg van Asch naar Genck bevond;

Dat B., luidens de verklaringen van alle getuigen, over eene sterke verlichting beschikte en hij dus noodzakelijk den wielrijder heeft moeten opmerken;

Aangezien de samenhangende overtredingen ten laste van B. voorzien, niet bewezen werden;

Aangezien betichte J. geen onvoorzichtigheid heeft bedreven, dewelke met het ongeval in verband kan worden gesteld, dat hij wel is waar verzuimd had zijn rijwiel, bij het vallen van den avond van een naar voren uitstralend wit licht te voorzien, doch dat deze omstandigheid in geener mate de aanleiding van het ongeval is geweest, des te meer daar het rijwiel van J., van eene roode lichtplaat was voorzien.

Gezien de hiernavolgende artikel door den heer Voorzitter ter zitting aangeduid : Wetboek van rechtspleging in strafzaken art. 194; Wet 31 Mei 1888, art. 9; Wet van 27 December 1928, art. 1; Wetboek van Strafrecht, art. 40, 418, 420;

Om deze beweegredenen :

De Rechtbank, statueerende wedersprakelijk,

Spreekt den eersten betichte vrij voor het voorname feit en den tweeden betichte voor de samenhangende feiten;

Verklaart de twee betichten plichtig aan de feiten in voorgaande beweegredenen vastgesteld.

Dien tengevolge veroordeelt hen : den eerste voor het feit onder litt. b, tot eene boete van twintig frank en de tweede tot het feit onder litt. a, tot een boete van vijftig frank, deze boeten respectievelijk verhoogd tot honderd veertig en driehonderd vijftig frank.

En oondeelende over de wederzijdsche vorderingen der burgerlijke partijen :

Zegt de burgerlijke partij B., ongegrond in haren eisch en veroordeelt haar tot de kosten harer aanstelling;

Veroordeelt B. te betalen aan de burgerlijke partij J., de som van zestienhonderd vijftig frank, dewelke voldoende wordt geacht om de geleden schade te herstellen;

Verwijst B. tot de kosten jegens de burgerlijke partij J.

Zegt dat bij gebrek aan betaling voormelde boeten zullen mogen vervangen worden door eene gevangenzitting van respectievelijk drie en vijftien dagen;

Aangezien de tweede betichte nog geene lijf- of boetstraffelijke straf heeft beloopt, en het te hopen is dat hij niet meer zal hervallen, beveelt dat de uitvoering van de straf zal worden opgeschorst voor den tijd van drie jaar.

Verwijst betichte B. tot 4/4 en betichte J. tot 1/6 der kosten, berekend op 94.55 frank.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN.

4e Kamer, 26 Juli 1934.

Voorzitter : M. Lauwers.
 Rechters : MM. Van Oosterwyck en Peeters.
 Referendaris : M. Schoonen.
 Pleiters : Mters Koelman en De Coster.

AANNEMING. — VERANTWOORDELIJKHEID NA AANVAARDING. — ART. 1792. — VOORWAARDEN.

Ingevolge artikel 1792 B. W. blijven aannemers verantwoordelijk in zekere gevallen na de aanvaarding van een uitgevoerd bouwwerk. De rechtspraak neemt gewoonlijk aan dat de eigenaar op grond van art. 1792 B. W., mag handelen in rechte zoodra er een gebrek voor den dag komt en zonder de instorting van het gebouw te moeten afwachten.

Andersen t/ Hiel.

Gezien de geregistreerde dagvaarding op 8 December 1933 beteekend en strekkende tot verweerder te doen veroordeelen om de werken die noodig zijn om het huis gelegen St Thomasstraat, 49 in goeden staat te brengen uit te voeren; en bij gebreke daaraan te voldoen binnen de vier en twintig uren van het te vellen vonnis, te doen verklaren dat aanlegger de werken zal mogen laten uitvoeren door een anderen aannemer van zijn keus; daarenboven verweerder te doen veroordeelen om aan aanlegger de som van 2730 frank zijnde het bedrag dat aanlegger te veel betaald heeft wegens schutseltaks, terug te betalen.

Aangezien verweerder erkent het bedrag van 2730 frank, verschuldigd te zijn, maar beweert op zijn beurt nog de som van 1537.50 frank te moeten trekken van aanlegger;

Dat deze zulks erkent, zoodat er aan aanlegger de som van 1192.50 frank toekomt;

Wat betreft de uitvoering van de werken;

Aangezien aanlegger verscheidene malen protest aangeteekend heeft nopens de uitgevoerde werken, namelijk voor de vochtigheid van de wanden der kelders;

Aangezien verweerder te vergeefs aanmerkt dat er aanvaarding geweest is en dat hij zoodus niet meer verantwoordelijk mag gesteld worden;

Dat nochtans art. 1792 luidt dat de aannemers verantwoordelijk blijven in zekere gevallen (si l'édifice construit à prix fait, périt en tout ou en partie par le vice de la construction, même par le vice du sol, les architecte et entrepreneur en sont responsables pendant dix ans);

Dat de rechtspraak gewoonlijk aanneemt dat de eigenaar in rechte mag handelen zoodra er een gebrek voor den dag komt zonder de instorting van het gebouw te moeten afwachten, (zie Cass. Fr. 16 Juli 1889, D. 90, 1.488, Cass. fr. 3 December 1890, Sirey 94.1.343 en ook Planiol traité élémentaire de droit civil T. II, 1909 en volg.);

Aangezien verweerder ontkent dat er gebreken zouden bestaan en dat er in deze omstandigheden een deskundige dient aangesteld te worden met de hierna beschreven zending;

Om deze redenen.

De Rechtbank, alle verdere besluiten verwerpende, veroordeelt verweerder om aan aanlegger de som van elf honderd twee en negentig frank 50 centiemen (1192.50 frank) te betalen met de gerechtelijke interesten, en alvorens recht te doen nopens de uitgevoerde werken..... (zonder belang).

VREDEGERECHT TE BRUGGE.

3e Kanton. — 24 December 1934.

Vrederechter : M. Alf. de Neckere.

Pleiters : Mters L. B. Van den Bussche en E. I. Strubbe

VASTSTELLING VAN HUURPRIJZEN. — WETS-BESLUIT VAN 31 OCTOBER 1934. — BELASTINGEN. — VROEGERE VERVALDAGEN. — GEEN TERUGGAVE.

Waar het nieuwe of verbouwde huizen geldt, mag de rechter de huurprijzen op niet meer dan vijf vierden van het kadastraal inkomen vaststellen. Hij mag dan ook de belastingen niet ten laste van den huurder leggen.

De vermindering van de huurprijzen is niet toepasselijk op den vervalldag die na de neerlegging van het verzoekschrift eischbaar werd doch beantwoordt aan een gebruik dat vóór die neerlegging plaats had. (1).

(Vanhauter c/ van der Schaeghen).

Overwegende dat de vordering ertoe strekt de huurprijs van het door aanlegger bewoonde huis door Ons te hooren vaststellen op zes en negentig frank per maand, op grond van het wetsbesluit van 31 October 1934;

Dat uit de debatten blijkt dat het huis verbouwingen heeft ondergaan die een zeer merkbare wijziging van de huurwaarde van het huis voor gevolg hebben gehad;

Dat dus, luidens het bovengenoemde wetsbesluit, de huurprijs niet meer mag bedragen dan vijf vierden van het kadastraal inkomen;

Dat het kadastraal inkomen thans negen honderd twintig frank bedraagt en de maximale huurprijs

aldus dient vastgesteld te worden op zes en negentig frank per maand;

Overwegende dat verweerder vraagt dat de huurder, boven deze wettelijke maximumprijs de belastingen zou moeten betalen;

Dat de belastingen niet boven het wettelijk maximum mogen gerekend worden, dat daardoor inderdaad langs een omweg een huurprijs zou vastgesteld worden die boven het wettelijk maximum uitgaat en de wet denhalve zou overtreden zijn;

Dat overigens niet voorgewend wordt dat de belastingen ten laste van de huurders vielen volgens de bedongen overeenkomst;

Overwegende dat de aanlegger op den huurprijs die hij op eersten December gestort heeft een terugvordering doet van het verschil tusschen den bedongen huurprijs die hij op dien datum betaald heeft en het wettelijk maximum;

Dat deze terugvordering ongegrond is;

Dat inderdaad de aanlegger zijn huurprijs slechts betaalt voor de maand die om is; dat de betaling van eersten December dus de tegenwaarde was van het gebruik van het huis in de maand November;

Dat de vermindering van de huurprijzen slechts van kracht wordt vanaf de inleiding der vordering en, mits dagvaarding binnen de acht dagen na het proces-verbaal der verzoeningspoging, vanaf het indienen van dit verzoekschrift;

Dat dit ten duidelijkste blijkt uit den tekst zelf van de wet; dat artikel 9 inderdaad zegt dat de huurprijzen «op verzoek van den huurder... teruggebracht worden...» tot zeven maal de huurwaarde van 1914;

Dat het argument dat aanlegger poogt te trekken uit den tekst van artikel 10, waar gezegd wordt dat «de huurprijs... niet meer kan bedragen dan de 5/4 van het kadastraal inkomen...» niet opgaat;

Dat inderdaad, zoowel in het tweede geval als in het eerste, de wetgever aan den huurder zelf oplegt de toepassing van de maximale huurwaarde te vragen;

Dat deze wijze van procederen geen zin zou hebben indien de huurprijzen van rechtswege verminderd waren tot op het wettelijk maximum;

Dat het vonnis dat ter zake van huurprijsbepaling geveld wordt dus geen bestaande recht, dat uit de wet zelf zou spruiten, erkent en bekrachtigt, doch wel een niet bestaande verbintenis schept ter vervanging van een vroeger bestaande;

Dat overigens het wetsbesluit van 31 October 1934 de terugvordering van te veel betaalde huurprijzen niet voorziet zooals de vroegere huishuurwetten dit deden;

Dat daaruit, ten overvloede blijkt dat de wetgever de vastgestelde huurprijs slechts in de plaats wil stellen van den bedongen huurprijs, vanaf den datum van het inleidend exploit of van het verzoekschrift;

Dat het verzoekschrift in zake slechts ingediend werd op 28 November en er geen reden voorhanden is, voor het drietal dagen na het rekwest verlopen, nog eenige terugbetaling toe te wijzen;

Om deze redenen,

De Rechtbank, wedersprakelijk recht doende, en alle andere beslitselen verwerpende;

Wijst voor recht dat aanlegger zal voldoen aan zijn huurdersverplichtingen in zooveel zij de betaling van den huurprijs betreffen, door maandelijks een som van zes en negentig frank te betalen;

Wijst voor recht dat de belastingen ten laste van den verhuurder zullen blijven;

Wijst dat de vordering om een teruggave te bekomen op den huurprijs die op eersten December betaald werd, ongegrond is;

Wijst derhalve de aanlegger van zijn eisch op dit laatste punt af;

Verwijst de verweerder tot de kosten van het geding...

(1) Contra : G. Van Eecke, Arrêté royal sur les baux à loyer du 31 octobre 1934,

in Journal des Juges de Paix, November 1934, blz. 355.

Zie vooral onder aan blz. 355 :

« de façon que les bailleurs ne pourront jamais réclamer davantage d'ici fin 1935, au risque de devoir restituer le trop-perçu. Car il ne peut exister aucune doute sur le droit du locataire de se faire rembourser ce qu'il aura payé au delà du taux légal à partir du 3 novembre 1934 jusqu'au 1er janvier 1936, à moins, peut-être, sachant qu'il donnait trop, il ne l'ait fait librement. »

Wij meenen dat de overwegingen van het bovenstaande vonnis deze meening van den bevoegden Vrederechter van Schaarbeek op afdoende wijze weerleggen.

VREDEGERECHT TE BERCHEM

9 October 1934.

Vrederechter : M. Bacten.

Pleitters : Miers Verbaet en Elebaers.

VEKEER. — ONGEVAL. — SCHADE. — OVERTREDING. — FOUT. — VERJARING.

De vordering tot schadevergoeding (die gesteund is op een gedraging die niet een overtreding op de verkeersreglementen uitmaakt, doch een nalatigheid van gemeen recht, is niet onderworpen aan de verjaring van een jaar voorzien voor deze overtredingen.

B. t/ M.

Gezien de inleidende dagvaarding van deurwaarder J. Schmit te Antwerpen, de dato 10 September 1934, geboekt;

Aangezien de eisch strekt ten einde verweerder zich te hooren veroordeelen om aan aanlegger te betalen, ten titel van schadevergoeding, de som van twee duizend vier hondertvee en dertig frank 40 centiemen, samen met de moratoire intresten sinds den dag van het ongeval en de gerechtelijke intresten, wegens schade aan aanlegger benokkend bij eene aanrijding tusschen zijn motorfiets en den auto van verweerder, die zich voondeed op 8 Maart 1931, te Wilryck, aan de aansluiting van de Eglantierlaan met de Berkenlaan;

Aangezien verweerder hoofdzakelijk opwerpt dat de vordering verjaard is krachtens artikel 7 der Wet van 1 Augustus 1899;

Aangezien, luidens dit artikel, de openbare vordering en de burgerlijke vordering, die uit een misdrijf tegen de Wet of de reglementen betreffende de verkeerspolitie spruiten, verjaren door verloop van een jaar te rekenen van af den dag waarop het misdrijf gepleegd werd;

Aangezien deze verjaring de openbare orde aanbelangt; — dat daaruit volgt dat Wij gehouden zijn de feiten, waarvan aanlegger beweert dat zij de schade veroorzaakt hebben, te ontleden, ten einde na te gaan of die feiten geen misdrijf tegen de Wet of de reglementen betreffende de verkeerspolitie waren, zonder Ons, bij die ontleding, te laten beïnvloeden door de kwalificatie die aanlegger aan die feiten geeft;

Aangezien de vordering gesteund is op de bewering dat de aanrijding «uitsluitend is toe te schrijven aan het gebrek aan vooruitzicht, de onvoorzichtigheid en de fout» van verweerder, dat aanlegger dit gebrek aan vooruitzicht, die onvoorzichtigheid en die fout omschrijft als volgt : a) «dat inderdaad hiernagedaagde zich veroorloofde plotseling de baan over te steken zonder eenige voorzichtigheidsmaatregel te nemen, als wanneer zijn zicht belemmerd was door twee taxis die op de Berkenlaan tegen het vluchtvoetpad stonden»; b) dat hiernagedaagde inderdaad onverhoeds van richting verandende en door geene enkele armbeweging of welkdanig teeken ook deze verandering van richting te kennen gaf» (zie inleidende dagvaarding);

Aangezien het, weliswaar, vaststaat dat aanlegger en verweerder beiden op de Berkenlaan reden, de eerste komende uit de richting van de Cederlaan, de tweede uit de tegenovergestelde richting, en dat, toen beiden de aansluiting met de Eglantierlaan genadend waren, verweerder de Berkenlaan van rechts naar links overstak, om de Eglantierlaan in te rijden, en in botsing geraakte met aanlegger, die ten zijnen opzichte van rechts kwam; — dat verweerder aldus een misdrijf pleegde tegen artikel 11 van het Koninklijk Besluit van 26 Augustus 1925, namelijk : den doorgang niet vrij liet voor aanlegger die van rechts kwam (Vergelijk : Verbreking 14 Mei 1934 — Pas. 1934 — 1 blz. 278);

Aangezien echter noch het feit a), noch het feit b), waarop, blijkens wat voorafgaat, de eisch gesteund is, — met vermeld misdrijf te vereenzelvigen is;

Aangezien noch het feit a), noch het feit b), op 8 Maart 1931, onder het bereik van eene strafbepaling viel; — dat, inzonderheid, op dit tijdstip, geene enkele bepaling van de Wet of van de reglementen op de verkeerspolitie, den voerder, die de baan, waarop hij reed, van rechts naar links wou oversteken, wanneer zijn uitzicht (op die baan) belemmerd was door stilstaande taxis of anderzins, verplichtte eenigen voorzichtigheidsmaatregel te nemen; — en dat evenmin, op dit tijdstip, een voerder die van richting verandende, — ware het dan ook om de baan, waarop hij reed, van rechts naar links over te steken, om een anderen, — links gelegen, — weg te nemen, — krachtens eenige bepaling van vermelde wet of reglementen verplicht was door eene armbeweging of eenig ander «teeken» die verandering van richting te kennen te geven;

Aangezien de vordering dus nog niet verjaard is; Aangezien, ten gronde, uit de bestanddeelen der zaak voldoende blijkt : 1°) dat de feiten a) en b) werkelijk door verweerder gepleegd werden; — 2°) dat die feiten oorzaak waren van de aanrijding : immers, had verweerder, alvorens, bij het oversteken van de Berkenlaan, van achter de twee stilstaande taxis uit te komen, de eenvoudige voorzichtigheidsmaatregel genomen van zich te vergewissen of er op

de Cederlaan geen ander voertuig in zijne richting naderde, dan had hij de aanrijding kunnen en moeten voorkomen; — en had hij, alvorens zijne zwenking naar links uit te voeren, die beweging door eene duidelijke armbeweging, of eenig ander doelmatig «teeken» aangekondigd, dan had aanlegger de aanrijding kunnen vermijden en, voorzeker, vermeden;

Aangezien die twee feiten grove nalatigheden waren, des te grover dat verweerder gehouden was den doorgang vrij te laten voor aanlegger;

Aangezien het bewezen is, en trouwens erkend dat door de aanrijding voor 1.632.40 frank schade veroorzaakt werd aan den motorfiets van aanlegger; — dat venders uit de bestanddeelen der zaak dient besloten, dat zes dagen noodig en voldoende waren voor de vaststelling en de herstelling van die schade; — dat de schade aan aanlegger berokkend door de onbeschikbaarheid van zijn motorfiets gedurende die zes dagen, ex aequo et bono dient bepaald op $6 \times 25 = 150$ frank;

En aangezien het niet bewezen is dat er door de aanrijding andere schade veroorzaakt werd aan aanlegger;

Om deze redenen,

Wij, Achiel Baeten, Vrederechter van het kanton Berchem-Antwerpen, uitspraak doende tegensprekelijk en in eensten aanleg, ontvangen den eisch; — veroordeelen verweerder om aan aanlegger te betalen, ten titel van schadevergoeding de som van $1.632.40 + 150 =$ duizend zeven honderd twee en tachtig frank veertig centiemen, met de interesten wegens vertoef van af 8 Maart 1931, — datum van het ongeval, tot 10 September 1934, datum der inleidende dagvaarding, en de gerechtelijke interesten van af laatstgemelden datum; — veroordeelen verweerder tot de kosten des gedings, begroot op drij en zeventig frank, hierin niet begrepen de registratiekosten van dit vonnis; — zeggen dat dit vonnis niet dient bij voorraad uitvoerbaar verklaard te worden.

POLITIERECHTBANK TE MOLL

28 April 1934.

Politierichter : M. P. Lannoy.
Pleiters : Mters Van Hal en Verpoorten.

VERKEER. — VOORRANG. — BUITEN BEBOUWDE KOM. — VASTSTELLING VAN VOORRANG.

Wanneer twee steenwegen elkander kruisen buiten elke bebouwde kom en de kilometerpalen langs geen van beide wegen roode koppen vertoonen, (en het geen aniale steenwegen betreft), heeft het voertuig komende van rechts den voorrang.

O. M. en Mertens t/ Malants.

Overwegende dat Mallants terecht staat onder betichting «een auto besturende op een ondergeschikte weg en eene kruising naderende, den doorgang niet vrij gelaten te hebben aan den autowagen van Geerts die over den hoofdweg reed» (art. 11 Verkeer art. 2 K. B., 1 Juni 1931);

Overwegende dat betichte van den weg Sluys-Achterbosch uitkwam op den steenweg Moll-Des-

schel-Rethy-Turnhout, ter plaatse genaamd «Kruisbaan»;

Overwegende dat ingevolge de bepalingen van art. 2 K. B. 1 Juni 1931, als hoofdwegen beschouwd worden :

- 1) Buiten de bebouwde kommen :
 - a) de 10 genummerde radiale wegen;
 - b) de wegen voorzien van kilometerpalen met rooden kop;

- 2) in de bebouwde kommen :
 - a) de wegen langs dewelke o. a. eene tramlijn is aangelegd.

Overwegende dat bij gebrek aan wetsbepaling, men aan het woord «bebouwde kom», (agglomeratie)» zijne gewone en normale beteekenis moet geven ; dat hiendoor moet verstaan worden eene groepeerings van aaneenhangende huizen langs beide kanten van den weg, groepeerings, welke hem het uitzicht geeft van eene straat;

Overwegende dat het uit het deskundig plan onbetwistbaar blijkt dat de plaats der botsing niet mag aanzien worden als zijnde een bebouwde kom ; dat immers de weinige huizen welke gelegen zijn aan de Kruisbaan langsheen den steenweg Moll-Desschel-Rethy-Turnhout en Sluys-Achterbosch, niet aan een hangen en er afstanden tusschen liggen van minstens 20 à 30 meters;

Overwegende dat in deze omstandigheden de Kruisbaan niet mag aanzien worden als een bebouwde kom; dat zelfs de Burgerlijke partij en het Openbaar Ministerie thans hiermede akkoord gaan;

Dat diensvolgens het feit dat een tramlijn zich bevindt langsheen de steenweg Moll-Turnhout, hier ter zake geen belang meer heeft;

Overwegende dat de steenweg waarop de betichte uitkwam geen axiale weg is ;

Overwegende dat het vaststaat dat op een afstand van verschillende kilometers der kruisbaan zoowel in de richting van Turnhout als in de richting van Moll, deze steenweg ten tijde der botsing en zelfs nog op den dag van heden, niet voorzien is met kilometerpalen met rooden kop; dat wij tijdens de bezichtiging der plaats, persoonlijk hebben vastgesteld dat de kilometerpaal 19, staande juist op het kruispunt der twee kwestige wegen, een witten kop heeft, en dat de palen 20, 18 en 17 tusschen Moll en Desschel, eveneens witte koppen hebben;

Overwegende anderzijds dat er op den weg Sluys-Achterbosch, nabij de kruisbaan geen omgekeerde gelijkzijdige driehoek geplaatst is;

Overwegende dat de weg Moll-Desschel-Rethy bijgevolge niet mag beschouwd worden als zijnde een hoofdweg ten opzichte van de steenweg Sluys-Achterbosch; dat deze twee wegen volgens de bepalingen der wet aldus van 't zelfde belang zijn;

Overwegende dat in dengelijke omstandigheden de voorrang toekomt aan het voertuig dat van rechts aankomt;

Overwegende daarenboven dat de Rechtsleer en de Rechtspraak het eens zijn om te verklaren dat er werkelijk een vermoeden van verantwoordelijkheid bestaat in hoofde van den geleider van een voertuig hetwelk in botsing komt met een ander voertuig hetwelk den voorrang bezat (Golstein en Van Roye nr 327);

Dat het ook blijkt uit het onderzoek dat de Burgerlijke partij niet kan inroepen dat zij de voorrang had in feite, hetgeen de voorrang van rechts ter zijde

zou schuiven; het staat immers vast dat de twee voertuigen zich tenzelvertijde aanboden vóór het kruispunt, en het is juist in zulk geval dat de voorrang aan 't voertuig van rechts door de Wet is voorgeschreven (Cass. 27 Januari 1930 Rev. Ass. Resp. 1931-749);

Overwegende dat het aldus spruit uit de voorgaande beweegredenen dat de botsing te wijten is aan het niet naleven der voorgeschreven regels over de prioriteit door de burgerlijke partij;

Om deze redenen,

De Rechtbank,

Spreekt tegensprekelijk de betichte vrij zonder kosten.

Rechtsprekende over den eisch der B. P., verklaren de aanstelling ontvankelijk, doch ongegrond en veroordeelen de B. P. tot de gedane kosten.

Aldus in eerste aanleg gevonnist en uitgesproken in openbare zitting te Moll, den 28 April 1934.

NOTA: De B. P. en het O. M. teekenden beroep aan tegen deze beslissing.

Bij vonnis van 1 Juni 1934, heeft de Boetstr. Rechtbank van Turnhout het eerste vonnis in zijn geheel bekrachtigd, zonder eenige wijziging er aan te brengen.

WERKRECHTERSRAAD VAN BEROEP VAN ANTWERPEN EN LIMBURG.

Kamer voor bedienden, 15 October 1934.

Voorzitter: M. H. Van Oekel.
Pleiter: Mter Van den Herrewege.

DIENTCONTRACT. — REGELMATIGE OPZEG. — TIJDELIJKE VOORTZETTING. — EINDE ZONDER OPZEG. — REGELMATIGHEID.

Na wettelijk gegeven opzeg, mag tusschen patroon en bediende overeengekomen worden dat het dienstcontract tijdelijk zal voortgezet worden en dat ieder der partijen het zal mogen verbreken zonder nieuwen opzeg.

Roeckens t/ P. Doisy.

Gelhoord de partijen in hunne middelen en besluiten;

Gezien de stukken van het geding;

Gezien een expeditie van akte van beroep, de dato 30en October 1933, onderteekend door Roeckens F., waarbij deze verklaart beroep in te leggen tegen een vonnis uitgesproken door den Werkrechtssraad van eersten aanleg van en te Antwerpen;

Gezien voormeld vonnis, de dato 18en October 1933, van genoemden Werkrechtssraad, van en te Antwerpen, en voorgebracht in gelijkvormige uitgifte;

Aangezien de vordering ertoe strekt de verweerder, thans beroepene te doen veroordeelen tot het betalen der som van fr. 2.640, ten titel van saldo van schadevergoeding voor beweerd onregelmatige doorzending en verbreking van dienstcontract. Dat bij vonnis van den Werkrechtssraad van Antwerpen, de dato 18en October 1933, de eisch van aanlegger werd afgewezen; Dat beroeper besluit tot de hervorming van dit vonnis, en tot toekenning van zijnen eisch,

terwijl de beroepene besluit tot de eenvoudige bekrachtiging van het besteden vonnis;

Aangezien uit de bestanddeelen der zaak, en de dienaangaande overeenstemmende verklaringen van partijen blijkt: dat de beroeper in dienst is geweest van de beroepene tegen fr. 240 per week; dat op 28n September 1931, de beroepene aan den beroeper schriftelijk heeft betekend dat zij het loopende dienstcontract wilde beëindigen, en opzegde tegen einde December 1931, deze opzegtermijn zijnde, volgens de bekentenis van den beroeper zelf, in overeenstemming met de wet en de gebruiken. Dat daarbij uitdrukkelijk schriftelijk werd overeengekomen, dat partijen gebeurlijk na dezen opzegtermijn, hunne wederzijdsche betrekkingen zouden blijven voortzetten tot het bepaald opgeven van het voorstellen van stomme filmen, maar wederzijds zonder eenige welkdanige verbintenis; dat eindelijk partijen in werkelijkheid hunne wederzijdsche betrekkingen hebben voortgezet in de hienboven herinnerde voorwaarden, den 27en Juni 1933, en dat op 12en Juni 1933, de beroepene de voorzorg heeft genomen den beroeper te verwittigen dat hunne wederzijdsche betrekkingen op 27en Juni daaropvolgend zouden beëindigd worden; dat het overeengekomen loon aan den beroeper is uitbetaald geworden tot op gezegden Juni 1933, zijnde nog gedurende twee weken na de hienboven herinnerde verwittiging;

De vordering strekt ertoe op grond van een beweerd onrechtmatig opzeggen van het dienstcontract op 12en Juni 1933, het bedrag van drie maanden loon (fr. 3.120) te vorderen, als schadevergoeding onder aftrok van fr. 480, zijnde het loon der veertien dagen voor dewelke na 12en Juni, nog loon is betaald geworden, of het bovengemeld saldo van fr. 2640.

Aangezien echter, uit de hienboven herinnerde feiten en omstandigheden der zaak, blijkt dat op 28en September 1931, regelmatig door wettelijken opzeg een einde was gebracht aan het tusschen partijen loopende dienstcontract.

Dat de tijdelijke voortzetting van de betrekkingen tusschen partijen na dezen opzeg, geldig kon en mocht beheerd en geregeld worden door eene overeenkomst, die beide partijen toeliet, ten allen tijde, zonder nieuwen opzeg daaraan een einde te brengen (Cfr. Tijdschrift der Werkrechtssraden 1931, blz. 119, 1934, blz. 20);

Dat, handelende zooals de beroepene in Juni 1933 heeft gehandeld in volledige overeenstemming met deze overeenkomst zelf, hij geen enkel recht van den beroeper heeft gekrenkt, noch hem eenig nadeel heeft berokkend, dat de beroeper, evenzeer als de beroepene, vrij was, en dat zelfs de verwittiging van 14 dagen voor het ten uitvoer leggen van haar besluit door de beroepene overbodig was, al dient zij beschouwd te worden als een prijzenswaardige maatregel van goedwilligheid. Dat de vordering dus ongegrond is, zooals terecht door het bestreden vonnis is beslist geworden.

Om deze redenen,

De Werkrechtssraad van benoep voor de provinciën Antwerpen en Limburg, Kamer voor Bedienden, alle verdere en tegenstrijdige besluiten verwerpende, verklaart het beroep regelmatig in den vorm en ontvankelijk maar ongegrond; Bekrachtigt het eerste vonnis en veroordeelt beroeper tot de kosten.

Aldus gedaan en verleend in openbare zitting van 15den October 1900 vier en dertig.

INGEZONDEN BIJDRAGEN

HERVORMINGEN IN DE AKTEN VAN DEN BURGERLIJKEN STAND

Mr Eduard Levy is stellig een eigenaardig man. Dokter in de rechten, Stylograaf van het Fransche Parlement, is hij tevens een van de grootste competenties op het gebied van den burgerlijken stand.

In een voordracht onlangs te Brussel gehouden, en weergegeven in groote lijnen in de elfde aflevering van de Revue de l'Administration, van dezen jaargang, heert hij ons enkele zeer origineele en tevens nuttige aanwijzingen verstrekt.

Vooreerst handelt Mr. Levy over de afschaffing van de getuigen bij het opstellen van de geboorte- en erkenningsakten en bij de akten van sterfgeval. Men moet nochtans onderscheid maken tusschen de Belgische en de Fransche regeling te dien opzichte daar de pleegvormen bij onze burens geregeld werden door de wet van 7 Februari 1924.

De verschillende vereischten en voorwaarden die de getuigen moesten vervullen, leiden soms tot tegenstrijdigheden. Aldus kan een minderjarige vader, die de geboorte akte van zijn zoon als aangever geteekend heeft, enkele weken nadien niet de overlijdensakte teekenen van hetzelfde kind. Inderdaad, de verklaarder bij eene akte van overlijden moet, ingevolge de wettelijke bepalingen, meerderjarig zijn. Mr Levy bekritiseert dan op een geestige wijze de werking van de getuigen en de wijze waarop ze zich van hunne opdracht kwijten. Hij wijst er terloops op, dat in de meeste gevallen de getuigen niet bij machte zijn om met zekerheid en naar eigen weten te spreken en hij vraagt zich dan ook af of het niet wenschelijk zou zijn deze getuigen volledig af te schaffen. De aanwezigheid der getuigen bij het opstellen van zulkdanige akten vloeit voort uit zeer oude bepalingen en is, historisch althans, volkomen gewettigd. Doch het lijkt volkomen overbodig deze instelling te behouden wanneer de toestanden die haar in het leven hebben geroepen, verdwenen zijn.

Wat betreft de wetgeving nopens de aanneming, merkt Mr. Levy ook op dat de strenge voorwaarden in dewelke de aanneming tot kind mogelijk is, het praktisch nut van deze instelling heeft weggenomen. De Fransche wetgeving heeft aandeze mistoestand verholpen en gevoelige hervormingen ingevoerd. In betrekking met de huwelijken moet opgemerkt worden dat de Fransche wet aan de meerderjarigheid der personen een volledige rechtsbekwaamheid gehecht heeft. Eenmaal dus 21 jaar geworden, behoeven deze die in het huwelijk willen treden, geene ouderlijke toestemming meer.

Het meningsverschil tusschen de ouders inzake toestemming tot het sluiten van het huwelijk hunner minderjarige kinderen, heeft eveneens in Frankrijk aanleiding gegeven tot eene hervorming d.d.z. dat nu, in geval van meningsverschil, de toestemming verworven is. Het voorrecht van den vader wordt hiermede geweerd, omdat de wetgever gemeend heeft dat in vele gevallen alleen de moeder voor de opvoeding der kinderen gezorgd heeft, en dat het niet billijk zou zijn de toestemming tot het huwelijk afhankelijk te maken van de willekeur van van den vader.

De ontduikingen van de wettelijke bepalingen in

zake echtscheiding, hebben aanleiding gegeven in Frankrijk tot het treffen van zeer strenge sancties. Hiermede wordt bedoeld de echtscheiding in den vreemde verworven zonder dat een der partijen in de mogelijkheid gesteld werd zich te verdedigen of zelfs kennis had van de proceduur. De Fransche wet van 13 April 1932 beteugelt deze gedragingen door ze als een misdrijf te bestraffen. Ae dezen die bij middel van valsche verklaringen of bedrieglijke bedragingen gepoogd hebben hun echtgenoot in de onwetendheid te laten nopens eene proceduur van echtscheiding, zijn onderhevig aan gevangenisstraf.

Deze korte beschouwingen wijzen aan dat op dit gebied de door den tijd geveerde hervormingen zou

De uiterst interessante voordracht van Mr. Levy heeft er enkele in het verschieft gesteld en het is te wenschen dat de Belgische wetgever eveneens op dit gebied de door de tijd geveerde hervormingen zou invoeren.

WETGEVING

Tijdelijk Kredietfonds ten behoeve van den Middenstand

Voordracht aan den Koning.

Sire,

Het ontwerp van besluit dat de regeering de eer heeft aan Uwe Majesteit ter onderteekening voor te leggen heeft voor doel wijzigingen of aanvullingen te brengen aan zekere punten van het besluit van 19 October 1934, waarbij een tijdelijk Kredietfonds voor den middenstand wordt ingericht, en ook, de akte van inrichting van deze instelling te bekrachtigen.

Het kapitaal van 50 millioen frank waarvan de terbeschikkingstelling voorzien wordt bij artikel 3 van voormeld besluit, wordt onderschreven, tot een bedrag van 35 millioen door den Staat, en het overschot door de Algemeene Spaar- en Lijfrentekas.

Maar volgens hare statuten, mag de Spaar- en Lijfrentekas hare beschikbaarheden enkel gebruiken voor plaatsingen die zeker zijn.

Het komt dus gelegen dat de Staat haar de volledige terugbetaling van hare onderschrijving, kapitaal en renten waarborge. Doch ten einde het tijdelijk Kredietfonds voor den middenstand, van af zijne stichting, niet te bezwaren met te drukkende lasten heeft de Algemeene Spaar- en Lijfrentekas er in toegestemd de betaling der renten uit te stellen tot bij de ontbinding van het Fonds.

* * *

Een nieuw opstel van artikel 3 van het besluit van 19 October 1934 wordt voorgesteld, ten einde te vermijden dat er twijfel ontsta nopens de vraag of de afgevaardigden van den Minister van Financiën en van den Minister, die den Dienst voor den middenstand onder zijne bevoegdheid heeft, moeten gerekend worden onder de leden van het bestuurscomiteit.

Overigens, daar deze afgevaardigden, krachtens artikel 5, alinea 4, van voormeld besluit, gehouden zijn alle zittingen van het bestuurscomiteit bij te wonen, blijkt het van noode toe te laten dat er een plaatsvervanger voor ieder van hen wordt aangewezen.

* * *

Ten slotte, ten einde te vermijden dat in voorkomend geval, tot het te koop bieden tegen lagen prijs wordt over-

gegaan, en dit ten nadeele van de schuldenaars en van het Fonds, van roerende en onroerende goederen, die als pand dienen voor dubieuze en inderwijls bijvende schuldbrieven, dringt de noodzakelijkheid zich op aan de nieuwe instelling machtiging te verleen en zich in het bezit te stellen van deze goederen en haar daartoe vergunning van vrijstelling te schenken van alle fiscale lasten die aan dergelijke verrichtingen verbonden zijn.

KONINKLIJK BESLUIT (19 DECEMBER 1934).

houdende wijziging en aanvulling van het koninklijk besluit d.d. 19 October 1934, dat een tijdelijk kredietfonds inricht ten behoeve van den middenstand

Gezien de wet van 31 Juli 1934, verlengd en aangevuld bij deze d.d. 7 December van hetzelfde jaar, waarbij aan den Koning bepaalde machten worden toegekend met het oog op het economisch en financieel herstel en de vermindering der openbare lasten;

Gezien het koninklijk besluit van 19 October 1934, houdende instelling van het Tijdelijk Kredietfonds ten behoeve van den middenstand en, namelijk, de artikelen 1, 3 en 13 van gemeld besluit;

Op voordracht van Onzen Ministerraad,

Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikel 1. In het koninklijk besluit van 19 October 1934, waarbij een Tijdelijk Kredietfonds ten behoeve van den middenstand wordt ingericht, worden de termen: «de Minister van Economische Zaken», vervangen door de termen: «de Minister die den Dienst voor den middenstand onder zijn ambtsbevoegdheid heeft.»

Art. 2. De Algemeene Spaar- en Lijfrentekas wordt ertoe gemachtigd in te schrijven voor een aandeel ten bedrage van vijftien miljoen frank bij de stichting van het kapitaal van het Tijdelijk Kredietfonds.

Art. 3. De alinea's 4 en 5 van artikel 5 van het koninklijk besluit van 19 October 1934, waarbij een Tijdelijk Kredietfonds ten behoeve van den middenstand wordt ingericht, worden afgeschaft; zij worden vervangen door den volgende tekst:

«Bij de ontbinding van het Tijdelijk Fonds wordt zijn actief, onder voorbehoud van de toepassing van § 5 van artikel 9, aangewend als volgt:

»1° Tot betaling van al de ten bezware van het Fonds bestaande schulden, waarvan het goed verloop niet door den Staat wordt gewaarborgd;

»2° Vervolgens tot terugbetaling bij voorrecht van de stortingen gedaan door de Algemeene Spaar- en Lijfrentekas, als deelneming in het kapitaal van het Fonds, waarbij een rente berekend aan 3 ½ t. n. 's jaars, doch zonder kapitalisatie, aan deze stortingen wordt toegekend. De Staat waarborgt deze terugbetalingen;

»3° Het saldo komt aan den Staat toe.»

Art. 4. De alinea's 1, 2 en 3 van artikel 5 van het koninklijk besluit van 19 October 1934, ter inrichting van een Tijdelijk Kredietfonds ten behoeve van den Middenstand, zijn ingetrokken en vervangen door den volgende tekst:

«Het Tijdelijk Fonds wordt beheerd door een bestuurscomiteit samengesteld uit een voorzitter en acht leden.

»De Koning, op voorstel van Onzen Minister van Financiën en Onzen Minister die den Dienst voor den middenstand in zijn bevoegdheden heeft, benoemt en ontzet den voorzitter alsook zes leden van het comiteit, waarvan ten minste drie onderscheidenlijk vertegenwoordigen: de Algemeene Spaar- en Lijfrentekas, de Nationale Bank van België, de Centrale Kas voor het Klein Beroepskrediet.

»Onze Minister van Financiën en Onze Minister die den Dienst voor den middenstand onder zijn bevoegdheid heeft, wijzen elk een werkelijk afgevaardigde en een plaatsvervanger aan bij het bestuurscomiteit.

»Deze afgevaardigden wonen alle zittingen bij van het comiteit en zijn stemberechtigd.»

Art. 5. Benevens de verrichtingen voorzien in het koninklijk besluit van 19 October 1934 waarbij een Tijdelijk Kredietfonds ten behoeve van den middenstand wordt ingericht, mag het Tijdelijk Fonds tot dekking van zijn dubieuze of onafgedane schuldvorderingen, alle over 't algemeen welkdanige roerende of onroerende goederen verkrijgen, die door zijn schuldenaars te zijnen gunste verpand zijn of tot het vermogen van zijn schuldenaars behooren.

De verkrijging van deze zoowel roerende als onroerende goederen door het Tijdelijk Fonds is vrij van alle fiscale lasten, inzonderheid op het stuk van zegel- en registratie-recht.

Art. 6. De akte van oprichting van het Tijdelijk Kredietfonds ten behoeve van den middenstand wordt onder volgende bewoordingen goedgekeurd:

«Akte van oprichting.

»Maatschappelijke zetel.

»§ 1. De maatschappelijke zetel is gevestigd in de Algemeene Spaar- en Lijfrentekas.

»Inschrijving.

»§ 2. Hebben tot de oprichting van het Tijdelijk Fonds ingeschreven:

»Naam van den inschrijver:

»De Algemeene Spaar- en Lijfrentekas, 15 miljoen.

»De Belgische Staat, vertegenwoordigd door den Minister die den Dienst voor den middenstand onder zijn bevoegdheid heeft, 35 miljoen.

»Op elk dezer inschrijvingen werd een bedrag van 40 t. h. gestort, dat ter beschikking van het Tijdelijk Fonds gedeponeerd is op een speciale rekening te zijnen name op de Spaar- en Lijfrentekas.

»Bijstortingen.

»§ 3. Het saldo van de inschrijving zal eventueel naar de door de bevoegde Ministers goedgekeurde beslissing van het bestuurscomiteit worden bijgestort.

»Beheer en machtiging.

»§ 4. Het bestuurscomiteit ingesteld bij koninklijk besluit van 19 October 1934, waarbij een Tijdelijk Kredietfonds ten behoeve van den middenstand werd ingericht, heeft binnen de grenzen bepaald in bewust koninklijk besluit, de meest uitgebreide bevoegdheden voor het bestuur en het beheer van het Tijdelijk Kredietfonds ten behoeve van den middenstand.

»Het heeft inzonderheid de macht om binnen de grenzen van het organisch reglement al de verrichtingen te beslissen die tot het doel van het Tijdelijk Fonds behooren; het mag alle sommen of waarden in ontvangst nemen, alle betalingen doen of in ontvangst nemen, alle kwitanties ervoor vorderen of verstrekken, alle contracten aangaan en verlijden, alle roerende of onroerende goederen verkrijgen, vervreemden, ruilen, in huur nemen of geven, zulks binnen de grenzen voorzien in artikel 5 van dit besluit, uitgifte doen van de bons op korten termijn voorzien in artikel 10 van het koninklijk besluit van 19 October 1934, waarbij een Tijdelijk Kredietfonds ten behoeve van den middenstand wordt ingericht, alle leeningen toestaan of aanvaarden, alle zakelijke rechten en alle roerende en onroerende waarborgen toestaan of aanvaarden, verzaken aan alle zakelijke rechten, voorrechten en vorderingen tot ontbinding, opheffing verleen en schrapping toestaan van alle bevoorrechte of hypotheaire inschrijvingen, overschrijvingen, beslagleggingen, verzetaanteekeningen, pandstellingen en andere verbintenissen, vrijstellen van alle inschrijvingen van ambtswege, alle meldingen en subrogaties toestaan, dit vóór of na betaling, onderhandelen, inwilligen en compromissen aangaan.

»Vorenstaande opsomming is niet beperkend, doch enkel van aanwijzende aard. Alles wat niet uitdrukkelijk voorbehouden wordt bij het koninklijk besluit van 19 October

1934 waarbij een Tijdelijk Kredietfonds ten behoeve van den middenstand wordt ingericht, valt onder de bevoegdheid van het bestuurscomiteit.

» Het dagelijksch beheer, zooals voorzien in artikel 6 van het koninklijk besluit van 19 October 1934 waarbij een Tijdelijk Kredietfonds ten behoeve van den middenstand wordt ingericht, wordt aan de Algemeene Spaar- en Lijfrentekas toevertrouwd. Het bestuurscomiteit mag echter bepaalde speciale machtiging opdragen of verleen aan een of meer van zijn leden of zelfs aan derde personen.

» Beslissingen van het bestuurscomiteit.

» § 5. Met uitzondering van de gevallen voorzien bij alinea 2 van artikel 7 van het koninklijk besluit van 19 October 1934, waarbij een Tijdelijk Kredietfonds ten behoeve van den middenstand wordt ingericht, worden de beslissingen van het bestuurscomiteit bij meerderheid van stemmen genomen.

» Elk lid van het bestuurscomiteit, de afgevaardigden van de Ministers uitgezonderd, dat verhinderd is op een vergadering van het comiteit aanwezig te zijn mag, bij eenvoudigen brief of telegram, machtiging verleen aan een ander lid van het bestuurscomiteit om hem te vervangen en in zijn plaats te stemmen. Geen lid van het bestuurscomiteit mag echter meer dan een van zijn collega's vertegenwoordigen.

» De beslissingen van het bestuurscomiteit zullen bij processen-verbaal in een op den maatschappelijken zetel bewaard speciaal register worden geconstateerd.

» De afschritten van of uittreksels uit de processen-verbaal dienen door den voorzitter van het bestuurscomiteit of door een daartoe gemachtigd lid van het bestuurscomiteit onderteekend.

» Handteekeningen.

» § 6. Alle akten die het Tijdelijk Fonds verbinden, zonder die van het dagelijksch beheer, worden, behalve speciale machtsopdracht van het bestuurscomiteit, geteekend door den voorzitter van dit college of door twee leden van dit college, die tegenover derden, niet van een voorafgaande beslissing van het bestuurscomiteit moeten laten blijken. De akten van dagelijksch beheer worden geteekend door het lid van het bestuurscomiteit dat als vertegenwoordiger van de Algemeene Spaar- en Lijfrentekas optreedt of door een of meer der daartoe gedelegeerde ambtenaren.

» Balans en winst- en verliesrekening.

» § 7. Op 31 December van elk jaar en voor de eerste maal op 31 December 1935, wordt door het toedoen van het bestuurscomiteit opgemaakt een inventaris van de roerende en onroerende goederen en van alle in- en uitschulden van het Tijdelijk Fonds met een bijvoegsel houdende samenvatting van al zijn verbindingsen alsmede de eventuele aflossingen op die waarden en schulden.

» Op hetzelfde tijdstip maakt het bestuurscomiteit de balans en de winst- en verliesrekening op.

» Die balans zal ten laatste op 1 Mei na den datum van afsluiting van het dienstjaar aan de bevoegde Ministers ter goekeuring worden voorgelegd.

» Netto-winst.

» § 8. Het batig overschot van de balans, na aftrek van de algemeene kosten, aflossingen en andere lasten, maakt de netto-winst van het Tijdelijk Fonds uit.

» Die netto-winst wordt in een tot amortisatie van desvoorkomende schulden bestemd reservfonds gestort.»

Art. 7. Onze Minister van Financiën en Onze Minister die den Dienst voor den Middenstand onder zijn bevoegdheid heeft zijn, elk voor wat hem aanbelangt, belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, den 19^{en} December 1934.

Hoofdkas voor het klein Beroepskrediet.

Voordracht aan den Koning.

Sire,

De wet van 11 Mei 1929 heeft aan de Hoofdkas voor het klein beroepskrediet opdracht gegeven het klein beroepskrediet door bemiddeling van kredietverenigingen steviger en algemeen te maken. De uitvoering van deze opdracht heeft aanleiding gegeven tot een aanzienlijk aantal verrichtingen ten gunste van den nijverheids- en handelsmiddenstand.

De verrichtingen van de Hoofdkas hebben een groote uitbreiding genomen. Overigens maken zij een bijzonder complex uit, dit ten gevolge van de huidige tijdsomstandigheden.

Er dient ook opgemerkt dat de ondervinding van vier jaar werkzaamheid de wenschelijkheid heeft laten uitschijnen aan het raadgevend comiteit van de Hoofdkas gemachtigde vertegenwoordigers van den officieelen middenstand toe te voegen.

Deze verschillende redenen brengen ons er toe aan Uwe Majesteit vóór te stellen een besluit te nemen waarvan de nijverheids- en handelsmiddenstand het grootste voordeel zal genieten.

KONINKLIJK BESLUIT (19 DECEMBER 1934).

houdende wijziging van de wet van 11 Mei 1929, waardoor de hoofdkas voor het klein beroepskrediet ingericht wordt

Gelet op de wet van 31 Juli 1934; verlengd en aangevuld bij deze dd. 7 December van hetzelfde jaar;

Gelet op de wet van 11 Mei 1929 tot inrichting van een Hoofdkas voor het klein beroepskrediet;

Op voordracht van Onze Ministers, die in Raad erover beraadslaagd hebben,

Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikel 1. Artikel 12 van de wet van 11 Mei 1929 wordt ingetrokken en vervangen door den volgende tekst:

§ 1. In de uitoefening van het hem toevertrouwde recht van toezicht, wordt de Minister die den Dienst voor den middenstand in zijn bevoegdheden heeft, bijgestaan door een raadgevend comiteit.

§ 2. Het raadgevend comiteit bestaat uit:

1° Een afgevaardigde van de Algemeene Spaar- en Lijfrentekas;

2° Een afgevaardigde van de Nationale Bank van België;

3° Een ambtenaar afgevaardigd door den Minister van Financiën;

4° Een ambtenaar afgevaardigd door den Minister die den Dienst voor den middenstand in zijn bevoegdheden heeft;

5° Vier afgevaardigden voor vier jaar aangeduid door de aangenomen kredietverenigingen, het koninklijk besluit van 2 Juli 1929 geeft de wijze van verkiezing dezer afgevaardigden aan;

6° Vijf leden benoemd door den Koning, waarvan minstens twee gekozen worden, de eene in den schoot van het bestendig bureau van de kamers van ambachten en neringen, de andere in den schoot van den hoogen raad van den middenstand;

7° Het raadgevend comiteit verkiest in zijn midden een voorzitter en een ondervoorzitter. Het ambt van secretaris zal waargenomen worden door den afgevaardigden van den Minister die den Dienst voor den middenstand in zijn bevoegdheden heeft.

§ 3. De regeeringscommissaris bij de Hoofdkas voor het klein beroepskrediet woont de zittingen van het raadgevend comiteit bij, met raadgevende stem.

§ 4. Het raadgevend comiteit vergadert minstens een maal in de maand, en neemt bij deze gelegenheid kennis van den financiëlen toestand der Hoofdkas voor het klein beroepskrediet. Alle kwestien die betrek hebben op de toepassing van de wet van 11 Mei 1929, mogen aan het raadgevend comiteit voor advies voorgelegd worden, 't zij door de aangenomene kredietvereemingen, 't zij door den beheerraad van de Hoofdkas, 't zij door elken belanghebbende.

Art. 2. Onze Minister, die den Dienst voor den middenstand in zijn bevoegdheden heeft, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, den 19^{en} December 1934.

UIT DE PERS

DE RAAD VAN BRABANT EN LIMBURG

Uit de «Morgenpost» nemen wij hieronderstaand artikel over, betreffende een interessant punt onzer Vlaamsche rechtsgeschiedenis.

* * *

I. — De Raad van Brabant en Limburg

Als de vroegere Souvereinen, vanaf Philipp I (1327) tot en met Joseph II, in de tweede helft der XVIIIe eeuw, hun z.g. «joyeuse entrée» maakten, bezwoeren zij de privileges der verschillende steden. Deze werden dan vertegenwoordigd door den Raad, van provincie of stad. De Raad van Brabant bestond uit zeven leden en over de saamstelling daarvan zeggen ons de aanalen der geschiedenis het volgende, vanwege alle souvereinen plechtig beloofd en... nagekomen.

«Item, dat wij onderhouden sullen seven weerdige personen daer d'e? cancellier oft segher af wesen sal, ghebooren van onsen lande van Brabant, ende kunnende drie talen, te weten, latijn, walsch en duyts (Vlaamsch), den welken onsen voorsgide segel bewaren sal: en die vier gheboren, woonende ende ghegoed in onsen lande van Brabant, ofte die baenrotstemmen in onsen lande bezitten; ende die twee andere van onsen rade, sulks als ons ghenoegeen sal, kunnende de duytsse taelen.

Met welcke sevene wij oft onzen gouverneur oft gouvernante-generael sullen doen handelen ende bedrijven alle saecken van den selven lande.

Item dat men alle brieven, opene oft beslote, die men voortaan in onsen rade van Brabant van onsentwege verleen en de uytzenden sal hij sij voor ons oft ten versuake van partijen, maken expedieren en de uytzenden sal in sulcke tale als men spreeckt ter plaetse daer die ghesonden sullen worden.»

Alle acten van dezen Raad, vanaf, de vroegste tijden tot in 1795 zijn dan ook in 't Vlaamsch geschreven, ook de domeinrekeningen, ook de proceduren van politie en justitie, in heel Brabant, **daarbij Brussel inbegrepen.**

II. IN ANTWERPEN was van twijfelachtigheid geen sprake, en wij lezen in de «Costumen van Antwerpen»: «Item, en moghen gheen mandementen oft publicatiën met placcaentbrieven ter pruyen of elders 't Antwerpen ghedaan worden dan in duytsche tale geschreven.

Alle saecken, 't zij **civiele oft criminele**, moeten bedingt, ende alle judicieele acten ghehouden worden in Nederlandsche duytsche tale, **niettegenstaande dat partijen die niet en verstaen.**»

III. — De groote «Raad van Vlaanderen» evenknief van die uit Brabant, ging uit van hetzelfde principe alle leden moeten de twee talen kennen: duyts en walsch, omdat er nu eenmaal veel betrekkingen met Frankrijk werden onderhouden. Ontving men nu in de een of andere plaats van dezen raad een schrijven, niet gesteld in de gangbare taal: «Soo en sal men die ter plaetsen daer die ghesonden worden niet schuldich sijn te obedieerne, noch de ghedaegde te compareerne.»

Alle verzoekschriften aan vorsten door den Raad, aan den Raad door vorsten, of particulieren, moesten in het Vlaamsch zijn geschreven. Men was trotsch op de moeder-

taal, men eischte respect, niet alleen van de eigen onderhoorigen, ook van de vreemdelingen. In zijn «Mémoires historiques et politiques sur les Pays-Bas Austrichiens» merkt graaf de Neny op, dat alle vorsten bij plechtige inauguraties te Brussel, Leuven, Gent en Antwerpen, uitstappend in het Vlaamsch als souvereinen werden erkend en geproclameerd. Zelfs het charte van 1312, afkomstig van een Fransche koning, was nog tweetalig. De heere administratie was in het Vlaamsch gevoerd, en dit oeroude recht heeft men van de vroegste tijden af verdedigd. Toen in 1071 Richilde het ondsapit moest delven tegen de Vlamingen, was het eerste wenk, om alle vreemdelingen door haar in openbare ambten benoemd, in bloc te verbannen.

IV. — In 1286 stuurt Phillips «le Hardi», koning van Frankrijk, naar Gent een aantal commissarissen, om de klachten van den Grooten Raad tegen de landsgraaf aan te hooren. Hij eischte de Fransche taal als instrument der onderhandelingen, doch het moedige verzet der leden dwong hem te capituleeren. Zelfs Paus Alexander de IV erkende het goed recht der Gentenaren, die ook in kerkelijke aangelegenheden hun taal wilden spreken bij het voeren van conferenties.

V. — Men deelt meê, dat onder het bestuur van «Louis de Male», de Vlamingen liever processen verloren, dan te Lille in beroep gaan, waar in 't Fransch werd geprocedeerd.

Jan zonder Vrees moest, alvorens de afgevaardigden van Yperen, Brugge en Gent hem gehoorzaamheid beloofden (1405) vijf dingen beloven, o.a.:

a) Het hof te Lille ophelien en in een Vlaamsche stad te vestigen;

b) Alle correspondentie in de Vlaamsche taal te zullen voeren. En toen in 1407, aan deze afspraak werd getoetst, besloot men te Gent tot de plechtige bekendmaking, dat niemand gehouden was een in 't Fransch gegeven wet op te volgen.

Zoo kan men door de Vlaamsche historie wandelen en talloos veel feiten verzamelen, die bewijzen hoe lief vroeger aan de Vlamingen hun moedertaal was. Soms zijn het bewonderenswaardige daden, die het moderne geslacht mag kennen om er van te leeren.

VI. — De gevreesde hertog van Alba richt zich in gesloten brieven, met Franschen tekst tot de Staten van Brabant, en het zijn de afgevaardigden van... Brussel en Antwerpen die den moed hebben, deze brieven te retourneren en te eischen dat men hen in het Vlaamsch zal schrijven, overeenkomstig de gewoonte des lands.

Het waren de echte zonen van Pieter de Koning, die bij Kortrijk, de Franschen een bloedige grensscheiding aanwees, en van wie de Chronyke van Vlaanderen zegt, dat hij was: «wellsprekende in zijne moederlijke taal, buyten dewelke hij geen ander en sprak».

VII. — Als de Walen in 1622 voor het gerecht te Leuven in het Fransch willen pleiten, werd hun dezen eisch door een besluit van den Raad van Brabant (14 Juli 1622) ontzegd.

VIII. — Ondanks vreemde regeeringen blijft het Vlaamsch voor de overgrootte massa de nationale taal. Maria-Theresia kan er niets aan veranderen, haar zoon «de koster» evenmin en zelfs als Dumouriez zijn bajonetten ter beschikking stelt der eerste «volksvergaderingen» en op den 29 December 1792 een vereeniging met Frankrijk wil doorvoeren, leveren 9 secties van Brussel Vlaamsche proces-verbalen in.

IX. — Zoo breekt de XIXe eeuw aan met alle troebelen, de Napoleontische politiek sloeg bij Waterloo te pletter, gouverneur-generaal over België was Baron de Vincent. Negen secties van Brussel leveren een petitie bij hem in, geteekend door 145 (doyens et syndics, waarin zij klagen: «que nous avons à rougir de subir encore le joug de la langue française: il est temps que la proscription de la langue flamande cesse». Met het gevolg dat op 1 October 1814 de **Vlaamsche taal tot nationale taal der Belgen werd geproclameerd.**

Ziehier eenige grepen uit de historie der Vlaamsche taal.

F. DE KOCK.